

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στις Ν.Ε.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Τμήμα Ναυτιλίας και
Επιχειρηματικών Υπηρεσιών

Γιώργος Βαγγέλας
Πανεπιστημιακός Υπότροφος

Το πλαίσιο

- Επιχειρηματικό περιβάλλον
  - ένταση του ανταγωνισμού
  - ταχύτητα μεταβολής των συνθηκών που επικρατούν σε αυτό
- Κοινωνικές εξελίξεις – διατύπωση με σαφή τρόπο συγκεκριμένων προσδοκιών σχετικά με
  - την δράση των επιχειρήσεων,
  - τις οικονομικές-κοινωνικές αλλά και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της λειτουργίας τους.
- Η παγκοσμιοποίηση - κυριαρχία των μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων
  - εξωτερικές επιβαρύνσεις στις χώρες που δραστηριοποιούνται
- Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται για την προστασία του περιβάλλοντος, τα ατομικά δικαιώματα κ.α. είναι βασικοί παράγοντες που έχουν οδηγήσει στην αύξηση του ενδιαφέροντος για τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων.
- Οι φορείς επιχειρηματικής δράσης συνειδητοποιούν με αυξανόμενους ρυθμούς ότι λειτουργούν σε ένα κοινωνικό περιβάλλον τις προσδοκίες του οποίου οφείλουν να ικανοποιούν.
- Συνειδητοποιούν ότι πρέπει μέσω της λειτουργίας τους να αποδεικνύουν την κοινωνική τους ευθύνη.

Ε.Κ.Ε.

- **Απέναντι σε ποιους είναι υπεύθυνη η επιχείρηση;**
  - **απέναντι στους μετόχους της** και η ευθύνη της συνίσταται στο να χρησιμοποιεί τους πόρους της αλλά και να αναπτύσσει δραστηριότητες που αποφέρουν κέρδος και ταυτόχρονα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των νόμων.
  - **απέναντι στους stakeholders δηλαδή σε όλους όσοι επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τη λειτουργία της επιχείρησης** (άτομα, οργανισμοί, κοινότητες)

Ορισμοί ΕΚΕ

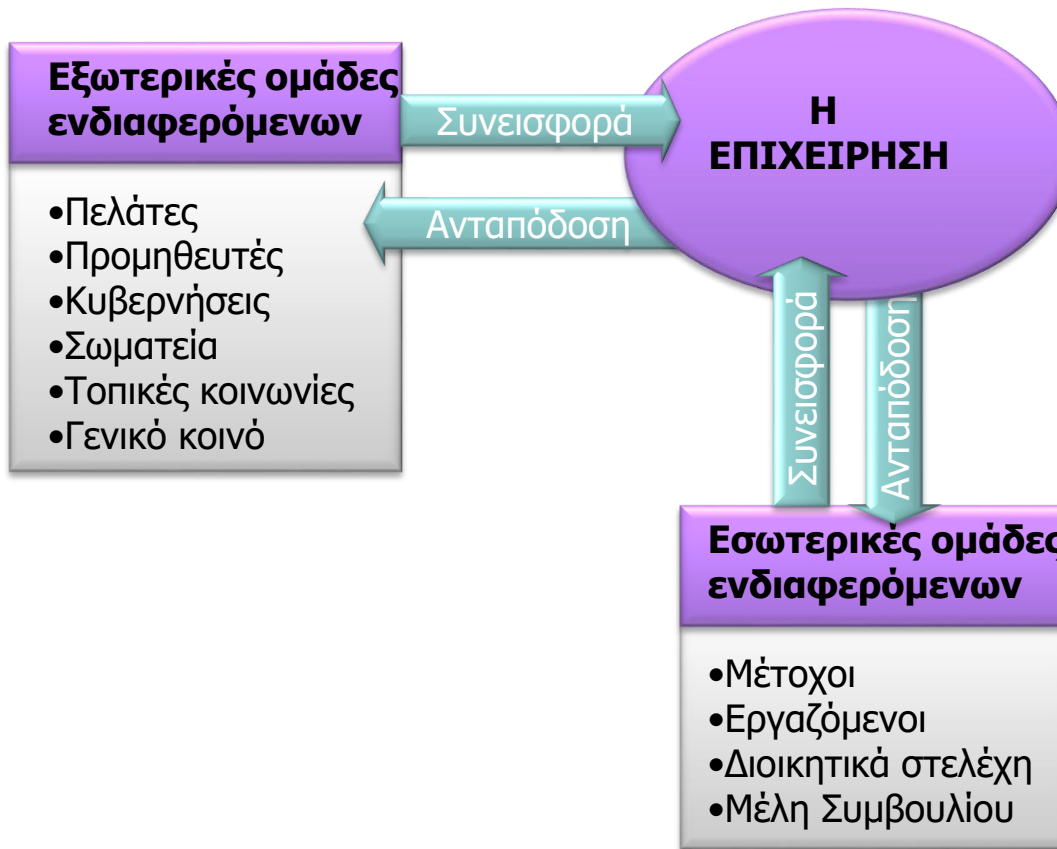
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει την ΕΚΕ σαν «μια ιδέα σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφέρουσα μέρη επί εθελοντικής βάσης
- Το World Business Council for Sustainable Development ορίζει την ΕΚΕ σαν «τη δέσμευση των επιχειρήσεων να συμβάλλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, σε συνεργασία με τους εργαζόμενους, τις οικογένειες τους, την τοπική κοινωνία και την κοινωνία συνολικά για να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής
- Με βάση τους παραπάνω ορισμούς, ***κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση είναι αυτή που προχωρεί στον συστηματικό έλεγχο και αξιολόγηση της επίδρασής από τη λειτουργία της σε όλες τις ομάδες ενδιαφερομένων και στην ευρύτερη κοινωνία.***

Ε.Κ.Ε. (3)

- Κοινωνική ευθύνη σημαίνει κατά το δυνατόν ανταπόκριση στις αντιτιθέμενες προσδοκίες διάφορων stakeholders.
- Προϋποθέτει εθελοντική συμπεριφορά που είναι αντίδραση σε τρέχουσες κοινωνικές πεποιθήσεις, αξίες και προσδοκίες που μπορεί να υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του νόμου και αφορούν τη δράση της.
- Προϋποθέτει ότι οι επιχειρήσεις εντοπίζουν τη δράση τους σε τρεις διαστάσεις ταυτόχρονα: την οικονομική απόδοση, την περιβαλλοντική προστασία και την κοινωνική προσφορά.
- Προϋποθέτει ότι οι επιχειρήσεις διοικούνται με βάση εθελοντικούς κώδικες συμπεριφοράς

Οι ομάδες ενδιαφερομένων και η επιχείρηση

Ε.Κ.Ε. (2)

- Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων είναι να επιδιώκουν τη μακροπρόθεσμη επιβίωση και ανάπτυξη τους παραμένοντας κερδοφόρες, εξαλείφοντας τις αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία τους και ανταποκρινόμενες στις προσδοκίες της κοινωνίας. Οι επιχειρήσεις με την λειτουργία τους πρέπει να ικανοποιήσουν ένα μεγάλο αριθμό ενδιαφερόμενων και να δημιουργήσουν αξία για αυτούς
- Σε πολλές περιπτώσεις η ικανοποίηση μιας ομάδας ενδιαφερόμενων μπορεί να σημαίνει επιβάρυνση για μια άλλη. Οι ομάδες ενδιαφερομένων υπάρχουν στο εσωτερικό της επιχείρησης (Ιδιοκτήτες, μέτοχοι, διοικητικό συμβούλιο, προσωπικό) αλλά και εκτός αυτής (Πελάτες, προμηθευτές, πιστωτές, σωματεία, κράτη και κυβερνητικοί οργανισμοί, τοπικές κοινωνίες, ομάδες ειδικών συμφερόντων, ανταγωνιστές κ.α.). Κάθε μια από τις παραπάνω ομάδες προσμένει αξία που εκφράζεται με διαφορετικούς όρους

Ομάδες ενδιαφερομένων και αξία

Ομάδα ενδιαφερομένων	Παραδείγματα αξίας που παρέχεται
Μέτοχοι	Ενίσχυση μετοχής και μερίσματα
Πελάτες	Προϊόντα και υπηρεσίες
Εργαζόμενοι	Απασχόληση, μισθούς, ευκαιρίες προσωπικής εξέλιξης
Προμηθευτές	Έσοδα μέσω των πωλήσεων, ευκαιρίες ανάπτυξης
Τοπική κοινωνία	Θέσεις εργασίας, οικονομική ανάπτυξη, συμμετοχή πολιτών
Κοινωνία σαν σύνολο	Οικονομική ευημερία και ασφάλεια, περιβαλλοντική προστασία
Εμπορικά σωματεία	Πολιτική δύναμη, λειτουργικά κεφάλαια

Τέσσερις διαστάσεις ΕΚΕ

- Η **οικονομική** αναφέρεται στη βασική επιδίωξη της επιχείρησης να αναπτύσσεται και να δημιουργεί κέρδη.
- Η **νομική** αναφέρεται στην υποχρέωση της επιχείρησης να συμμορφώνεται με τους νόμους και να δρα σύμφωνα με τους κανόνες.
- Η **ηθική** αναφέρεται στην ευθύνη της επιχείρησης να σέβεται τα δικαιώματα των άλλων και να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις τις απέναντι στην κοινωνία.
- Η **επιλεκτική** διάσταση αναφέρεται στις πρωτοβουλίες και τις δραστηριότητες της επιχείρησης που υποστηρίζουν την ευρύτερη κοινωνία

Πτυχές Ε.Κ.Ε.

Εξωτερικό περιβάλλον	
1. Κοινωνική ευθύνη και νέες ευκαιρίες	Συνεισφορά στην επίλυση ή την μείωση κοινωνικών προβλημάτων
2. Σχέσεις με την κοινότητα	Βαθμός ανοίγματος και υποστήριξης σε άτομα γύρω από τον οργανισμό και στην (τοπική ή εθνική) κυβέρνηση, ομάδες ενδιαφερομένων, ομάδες δράσης, εκκλησίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, ιδρύματα φροντίδας υγείας κ.α.
3. Σχέσεις με καταναλωτές	Βαθμός ανοίγματος απέναντι στους καταναλωτές, αναγνώριση των δικαιωμάτων τους σχετικά με ασφάλεια, πληροφόρηση, ελευθερία επιλογής καθώς και των απόψεών τους
4. Σχέσεις με προμηθευτές	Βαθμός ανοίγματος απέναντι στους προμηθευτές, αναγνώριση των δικαιωμάτων τους σχετικά με πληροφόρηση, συμμετοχή στο σχεδιασμό
5. Φυσικό περιβάλλον και μελλοντικές γενιές	Εκτέλεση απαιτήσεων του νόμου, έρευνα σε τρέχουσες και μελλοντικές τεχνικές και περιβαλλοντικές εξελίξεις, περιβαλλοντικά ζητήματα σχετικά με τη συσκευασία (ανακύκλωση). Σεβασμός στη βιοποικιλία και τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών
6. Σχέσεις με μετόχους	Βαθμός ανοίγματος σε σχέση με τις κοινωνικές επιδράσεις των δραστηριοτήτων του οργανισμού (ειδικά όταν σχετίζονται με επενδυτικές αποφάσεις)

Πτυχές Ε.Κ.Ε. (2)

Εσωτερικό περιβάλλον	
7. Φυσικό περιβάλλον του οργανισμού	Ασφάλεια, υγιεινή, ζητήματα εργονομίας, δομή και κουλτούρα
8. Συνθήκες εργασίας	Ζήτηση για προσλήψεις, επιλογή, προαγωγή, μερική απασχόληση, εργασία τις Κυριακές, ιατρικά ζητήματα, ζητήματα συνταξιοδότησης
9. Μειονότητες/ διαφορά	Βαθμός στον οποίο δίνεται προσοχή στις μειονότητες, ποικιλία και πολυπολιτισμικότητα
10. Οργανωτική δομή και στυλ διοίκησης	Εξουσιοδότηση, συμμετοχή
11. Επικοινωνία και διαφάνεια	Επικοινωνία από πάνω προς τα κάτω και αντίστροφα, χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών, έλεγχος των ροών πληροφοριών σε σχέση με την σχετικότητα, την επικαιρότητα, τη λεπτομέρεια και την ακρίβεια
12. Βιομηχανικές σχέσεις	Βαθμός στον οποίο λαμβάνει χώρα επικοινωνία σχετικά με προσδοκίες, ανάγκες, αξίες και νόρμες στην κοινωνία
13. Εκπαίδευση και επιμόρφωση	Ανάγκες των εργαζομένων, τρέχουσα και μελλοντική γνώση και ικανότητες, έλεγχος προϋπολογισμών εκπαίδευσης, προσωπική ανάπτυξη, ποιοτική διασφάλιση διαδικασίας εκπαίδευσης, αξιολόγηση αποτελεσμάτων εκπαίδευσης

Πτυχές Ε.Κ.Ε. (3)

Εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον	
14. Ηθική συναίσθηση	Προσοχή σχετικά με την ανάπτυξη, την εκπαίδευση και την επικοινωνία για ηθικά ζητήματα και όψεις που σχετίζονται με την εργασία, ανάμειξη των εργαζομένων στην ανάπτυξη κωδικών συμπεριφοράς, αξιών, ηθικών κωδικών και τρόπων που αντιμετωπίζονται οι εργαζόμενοι σε σχέση με αυτά, πρόκληση ευρέων συζητήσεων με όλα τα μέρη

Πηγή: Προσαρμογή από Kok, P., Van der Wiele, T., McKenna, R., Brown, A. (2001), "A Corporate Social Responsibility Audit within a Quality Management Framework", *Journal of Business Ethics*, 31: 285-297.

Πλεονεκτήματα Ε.Κ.Ε.

- Μειωμένος κίνδυνος αντιμετώπισης δαπανηρών κατηγοριών για εγκληματικές ενέργειες, δικαστικές ενέργειες και ζημιά στη φήμη της επιχείρησης
- Καλύτερη διαχείριση των σχέσεων της επιχείρησης με τους stakeholders
- Βελτίωση του ηθικού της επιχείρησης και δημιουργία ισχυρής κουλτούρας «ακεραιότητας»
- Βελτίωση εικόνας και φήμης επιχείρησης
- Αυξημένες πωλήσεις και αύξηση της πίστης των πελατών προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες
- Αυξημένη παραγωγικότητα και ποιότητα – μείωση του κόστους
- Ικανότητα διατήρησης εργαζομένων και προσέλκυσης νέων

Ε.Κ.Ε. και ναυτιλιακή βιομηχανία

- Η ναυτιλία είναι μια δραστηριότητα που διενεργείται στη βάση «επιχείρηση προς επιχείρηση»
- Παραδοσιακά απουσίαζε η ανάγκη για επενδύσεις σε δραστηριότητες που βελτιώνουν την εικόνα των επιχειρήσεων
- Κρίσιμο για την επιβίωση το χαμηλό κόστος
- Η ποιότητα ως χαρακτηριστικό της υπηρεσίας προσθέτει πλεονέκτημα μόνο όταν συνδυάζεται με το χαμηλό κόστος
- Υπάρχουν minimum απαιτήσεις που προκύπτουν από τους κανονισμούς αλλά οι μηχανισμοί ελέγχου δεν είναι πάντα αποτελεσματικοί στον έλεγχο εφαρμογής τους
- Η ποιότητα στη ναυτιλία δεν είναι ευθύνη μόνο των πλοιοκτητών αλλά όλων των κρίκων της μεταφορικής αλυσίδας
- Υπάρχουν stakeholders στη ναυτιλιακή βιομηχανία που είναι διατεθειμένοι να παραβλέψουν τα ελάχιστα πρότυπα αν αυτό αυξάνει το περιθώριο κέρδους τους

Ε.Κ.Ε. και ναυτιλιακή βιομηχανία (2)

- Η ναυτιλιακή βιομηχανία δημιουργεί εξωτερικές επιβαρύνσεις οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά τη δημόσια εικόνα της
- Η προσπάθεια για μείωση των εξωτερικών επιβαρύνσεων επικεντρώθηκε στην βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και ποιότητας
- Εισήχθησαν νέοι κανονισμοί και νέα ελάχιστα πρότυπα
- Οι κανονισμοί είναι υποχρεωτικοί και η συμμόρφωση στις απαιτήσεις τους προϋπόθεση για να «παραμείνουν» οι επιχειρήσεις στην αγορά (π.χ. ISM Code)
- Μόνο στο βαθμό που οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν εθελοντικά μη υποχρεωτικούς κανονισμούς και ρυθμίσεις (οι οποίοι επικεντρώνονται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό τους περιβάλλον π.χ. ISO 9000 και 14001) μπορούν να θεωρηθούν κοινωνικά υπεύθυνες με την proactive προσέγγιση

Πρακτικές ΕΚΕ στη ναυτιλιακή επιχείρηση: αποφυγή αρνητικών επιδράσεων

- Εξασφαλίζοντας ότι είναι σεβαστοί οι νόμοι και οι διεθνείς κανονισμοί
- Εργαζόμενη για τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης
- Υποστηρίζοντας πρότυπα επιχειρηματικής ηθικής
- Προστατεύοντας μέλη των πληρωμάτων από κακομεταχείριση στα πλοία
- Προστατεύοντας μέλη των πληρωμάτων από κακομεταχείριση από τρίτους
  - Στις σχέσεις της με τους πράκτορες πληρωμάτων
  - Όταν λειτουργεί σαν ναυλωτής
- Λαμβάνοντας υπόψη ευρύτερες κοινωνικές θεωρήσεις σχετικά
  - Με την επιλογή σημαιών των πλοίων
  - Με τη μεταφορά προϊόντων σε ευαίσθητες περιοχές
- Επιδιώκοντας να αυξήσει τη διαφάνεια για ζητήματα όπως
  - Επιχειρηματικές συναλλαγές
  - Ιδιοκτησία
  - Απόδοση των πλοίων
- Προσπαθώντας για κατάλληλη εταιρική διακυβέρνηση
- Συμμετέχοντας στον αγώνα κατά της διαφθοράς και της ελαχιστοποίησης των δωροδοκιών

Πρακτικές ΕΚΕ στη ναυτιλιακή επιχείρηση: επιδίωξη θετικών επιδράσεων

- Χρήση σημαιών και θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των πλοίων που σέβονται το θεσμικό πλαίσιο της ναυτιλίας και προσπαθούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του
- Να προχωρεί πέρα από τους νόμους και τους διεθνείς κανονισμούς
- Να εργάζεται για να βελτιστοποιήσει την ευημερία των πληρωμάτων και των οικογενειών τους μέσω
  - Εκπαίδευσης
  - Ασφάλειας, Υγιεινής και προστασίας του Περιβάλλοντος
  - Ενεργητικής συμμετοχής της οικογένειας
  - Κατάλληλες διαδικασίες εκτάκτων περιστατικών και φροντίδα των πληρωμάτων και των οικογενειών τους σε περίπτωση ατυχημάτων
- Να επιδιώκει την ύπαρξη ποικιλίας (φύλο, ηλικία, εθνικότητα) στο προσωπικό, στην διοίκηση και στα πλοία
- Να εφαρμόζει μια προσέγγιση κύκλου ζωής στα πλοία (κατασκευή, λειτουργία, πώληση)
- Να επιλέγει μοντέλα κοινών δραστηριοτήτων που εξασφαλίζουν μεταφορά τεχνολογίας και τοπική ανάπτυξη
- Να επιδιώκει την συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών

Πρακτικές ΕΚΕ στη ναυτιλιακή επιχείρηση: αποφυγή αρνητικών επιδράσεων

- Εξασφαλίζοντας ότι είναι σεβαστοί οι νόμοι και οι διεθνείς κανονισμοί
- Εργαζόμενη για τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης
- Υποστηρίζοντας πρότυπα επιχειρηματικής ηθικής
- Προστατεύοντας μέλη των πληρωμάτων από κακομεταχείριση στα πλοία
- Προστατεύοντας μέλη των πληρωμάτων από κακομεταχείριση από τρίτους
  - Στις σχέσεις της με τους πράκτορες πληρωμάτων
  - Όταν λειτουργεί σαν ναυλωτής
- Λαμβάνοντας υπόψη ευρύτερες κοινωνικές θεωρήσεις σχετικά
  - Με την επιλογή σημαιών των πλοίων
  - Με τη μεταφορά προϊόντων σε ευαίσθητες περιοχές
- Επιδιώκοντας να αυξήσει τη διαφάνεια για ζητήματα όπως
  - Επιχειρηματικές συναλλαγές
  - Ιδιοκτησία
  - Απόδοση των πλοίων
- Προσπαθώντας για κατάλληλη εταιρική διακυβέρνηση
- Συμμετέχοντας στον αγώνα κατά της διαφθοράς και της ελαχιστοποίησης των δωροδοκιών

Προσεγγίσεις Ε.Κ.Ε. και ναυτιλιακές επιχειρήσεις

- **Επίπεδο 1. Παράνομη/ανεύθυνα επιχείρηση.** Η επιχείρηση αυτής της ομάδας δεν τηρεί κατά γράμμα τους νόμους και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα
- **Επίπεδο 2. Υπάκουη επιχείρηση.** Η επιχείρηση εμφανίζει την ελάχιστη συμμόρφωση με τους νόμους και επιπλέον μπορεί εμπλέκεται σε λίγες δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται κοινωνικά υπεύθυνες
- **Επίπεδο 3. Κατακερματισμένη επιχείρηση.** Η επιχείρηση εκτός από την απλή συμμόρφωση με τους νόμους υλοποιεί περιορισμένο αριθμό δραστηριοτήτων που μπορούν να ενταχθούν στη σφαίρα της ΕΚΕ
- **Επίπεδο 4. Στρατηγική.** Η επιχείρηση χαρακτηρίζεται από τη συστηματική επιδίωξη ενός εύρους περιοχών για την ανώτερη απόδοση. Το κίνητρο της επιχείρησης είναι στρατηγικό ή και μέσο επίτευξης, με την έννοια ότι στη δράση της περιλαμβάνει εκείνες τις περιοχές που πιστεύει ότι θα επιδράσουν θετικά στην οικονομική της απόδοση
- **Επίπεδο 5. Κοινωνική συνηγορία.** Για την επιχείρηση αυτής της κατηγορίας η ΕΚΕ είναι ηθική πρωτοβουλία που εδράζεται στην πεποίθηση ότι η επιχείρηση πρέπει να είναι «καλή» ανεξάρτητα από τις θετικές ή τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες

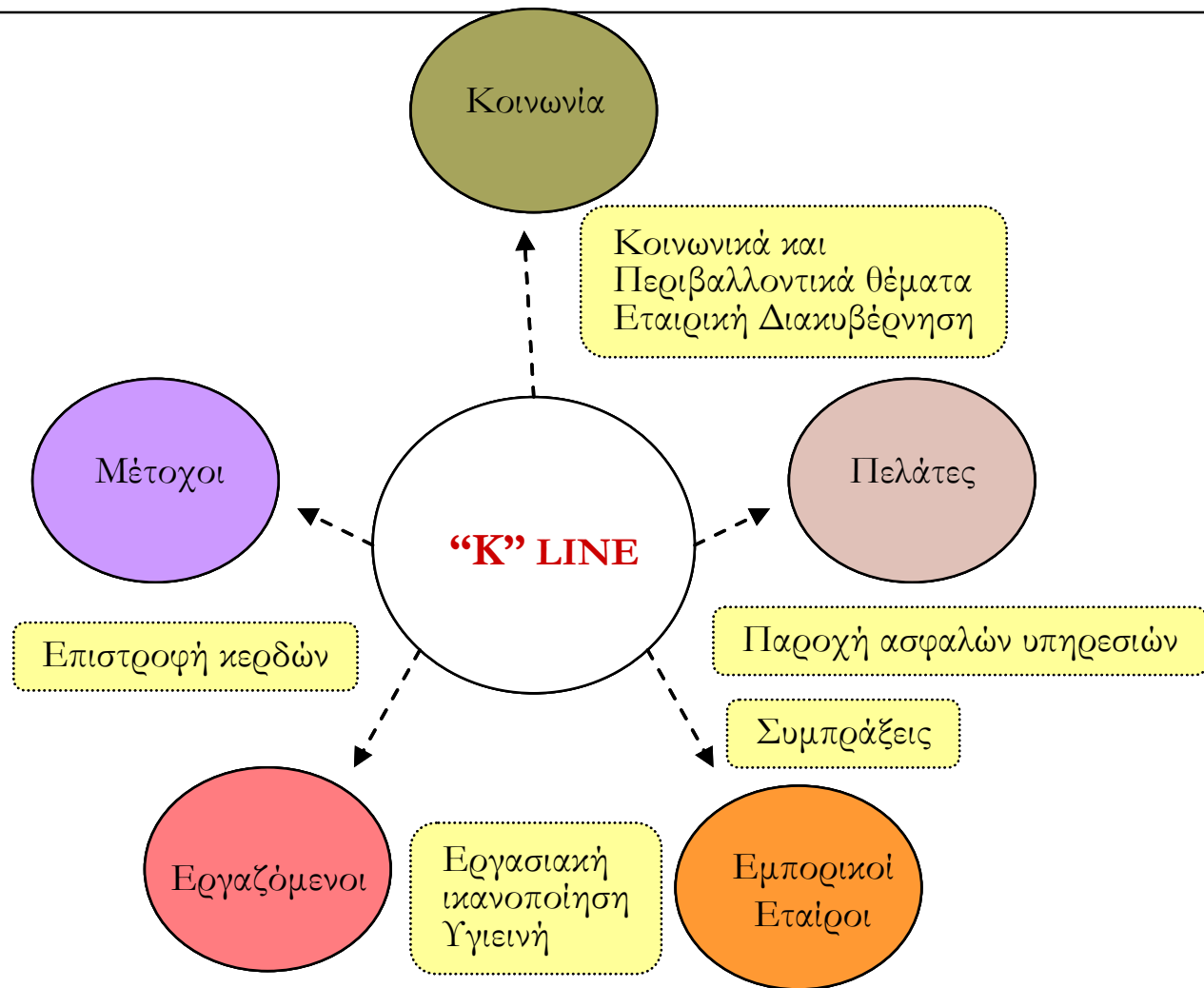

Προσεγγίσεις Ε.Κ.Ε. και ναυτιλιακές επιχειρήσεις

- **Επίπεδο 1. Παράνομη/ανεύθυνα επιχείρηση.**
  - οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται σαν substandard operators, επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους στη μείωση του κόστους, στοιχείο που τους οδηγεί στο να παραβλέπουν υποχρεώσεις που απορρέουν από τους διεθνείς κανονισμούς
- **Επίπεδο 2. Υπάκουη επιχείρηση.**
  - οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις που συμμορφώνονται με τους νόμους και τους αναγκαστικούς κανονισμούς όποιο και αν είναι το κόστος αυτής της επιλογής, επιδιώκοντας ταυτόχρονα την μεγιστοποίηση του κέρδους για τους μετόχους τους
- **Επίπεδο 3. Κατακερματισμένη επιχείρηση.**
  - οι επιχειρήσεις που προχωρούν πέρα από τα πρότυπα, όχι όμως με ένα συστηματικό και οργανωμένο τρόπο. Επιδεικνύουν την ευαισθησία τους για το περιβάλλον, προσπαθούν να ανταποκριθούν σε προσδοκίες εργαζομένων και πελατών και αναλαμβάνουν το κόστος υλοποίησης πρωτοβουλιών που χαρακτηρίζονται από υπευθυνότητα
- **Επίπεδο 4. Στρατηγική.**
  - οι επιχειρήσεις που κινούνται πέρα από τις τυπικές υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι κανονισμοί και είτε εφαρμόζουν μη υποχρεωτικά πρότυπα που ισχύουν στη βιομηχανία, όπως είναι τα ISO 9001:2000, ISO 14001 και OHSAS 18001, είτε αναπτύσσουν δικά τους πρότυπα λειτουργίας αναλαμβάνοντας το σχετικό κόστος
- **Επίπεδο 5. Κοινωνική συνηγορία.**
  - οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις που επιδιώκουν να είναι «καλοί πολίτες» ανεξάρτητα από το κόστος που αυτό συνεπάγεται. Πρόκειται για μικρό αριθμό επιχειρήσεων που καθοδηγούνται από τις αξίες και τα πιστεύω των ιδρυτών τους, οι οποίοι αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες που είναι πιθανό σε αρκετές περιπτώσεις να μην δημοσιοποιούν γιατί δεν αναμένουν κάποιο όφελος από αυτές.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην “Κ” Line

Στόχοι προγράμματος ΕΚΕ της εταιρείας Mitsui OSK Lines

Δραστηριότητες που σχετίζονται με την κοινωνική συνεισφορά		
Στόχοι για το 2011	Αποτελέσματα για το 2011	Στόχοι για το 2012
<p>Συνέχιση υλοποίησης υπαρχουσών δραστηριοτήτων</p> <p>Εξέταση δραστηριοτήτων που συνδέονται με τοπικές κοινωνίες</p> <p>Υλοποίηση δραστηριοτήτων για την βιώσιμη κοινωνία</p> <p>Εισαγωγή προγραμμάτων συμμετοχής εργαζομένων</p>	<p>Υλοποίηση 2^{ης} παιδικής κρουαζιέρας</p> <p>Υποδοχή καθηγητών σε ιδιωτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης της εταιρείας</p> <p>Συνεχής συνεργασία με το πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του Tokyo Metropolitan</p> <p>Υλοποίηση του προγράμματος Ohi Terminal που απευθύνεται σε μαθητές δημοτικών σχολείων του Τόκυο</p> <p>Συμμετοχή σε πρόγραμμα εκπαίδευσης αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων και υλοποίηση προγράμματος καθαρισμού ακτών</p>	<p>Συνέχιση υλοποίησης υπαρχουσών δραστηριοτήτων</p> <p>Μελέτη δραστηριοτήτων που προωθούν τα χαρακτηριστικά της εταιρείας</p> <p>Προσπάθειες για κατάλληλη εμφάνιση της εταιρείας, με αξιοποίηση διαφόρων ευκαιριών</p>